

Stockholms kommun
registrator.utbildning@stockholm.se

Rektorerna vid Stockholms transport-
och fordonstekniska gymnasium
maria.gahn@stockholm.se
lars.dowert@stockholm.se

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn av
Stockholms transport- och fordonstekniska
gymnasium i Stockholms kommun

Tillsyn i Stockholms transport- och fordons- tekniska gymnasium

Skolinspektionen genomför tillsyn av gymnasieskolorna i Stockholms kommun under kalenderåret 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Stockholms transport- och fordonstekniska gymnasium besöktes av Skolinspektionen den 28 och den 29 november 2012.

Fakta om skolan

Stockholms transport och fordonstekniska gymnasium är en kommunal gymnasieskola i Stockholms kommun. Skolan består av två skolenheter, benämnda Skärholmen och Lindvreten, med en rektor per enhet. Rektorn för Skärholmen ansvarar för elever i årskurs 1 samt elever på lärlingsutbildning och introduktionsprogram. Rektorn för Lindvreten ansvarar bland annat för elever i årskurs 2 och 3. De båda skolenheterna finns vid Skärholmens centrum samt vid Kungens kurva, Lindvreten. Vid tillsynen hade skolan cirka 95 elever vid Skärholmen och 122 elever vid Lindvreten.

Skärholmen bedriver i årskurs 1 undervisning på fordons- och transportprogrammet. Inom årskurs 1 finns också ett fåtal elever på lärlingsutbildning. Inom introduktionsprogrammen årskurs 1 och 2 finns elever på yrkesintroduktion och individuellt alternativ. Rektorn ansvarar även för fyra elever inom försöksverksamheten för gymnasial lärlingsutbildning årskurs 3 samt tio elever inom programinriktad individuellt program årskurs 3.

Lindvreten bedriver i årskurs 2 undervisning på fordons- och transportprogrammet inriktningarna lastbil och mobila maskiner, personbil samt transport. I årskurs 3 bedrivs undervisning inom fordonsprogrammet inriktningarna personbilsteknik, maskin- och lastbilsteknik samt transport enligt den gamla gymnasieskolans struktur.

Stockholms kommuns gymnasieskolor är uppdelade i tio gymnasieområden. Tillsammans med Kista gymnasium och S:t Eriks gymnasium bildar Stockholms transport- och fordonstekniska gymnasium gymnasieområde 2 under en gemensam gymnasiechef. I gymnasieområdet finns även en gemensam administrativ chef.

Kunskapsresultat

Av Skolverkets nationella statistik för läsåret 2011/2012 framgår att andelen elever i Stockholms transport- och fordonstekniska gymnasium som fullföljer sin utbildning inom fyra år är cirka 60 procent. Motsvarande andel för riket är 77 procent. Detta är en förbättring för skolan jämfört med föregående år (53 procent). Den nationella statistiken beräknas på alla elever som en gång påbörjat sina studier på skolan och tar alltså inte hänsyn till att elever kan ha fortsatt sina studier på en annan skola. Rektorerne uppger att enligt skolans egen statistik så är andelen elever som fullföljer sin utbildning inom fyra år 65 procent.

Enligt den nationella statistiken är den genomsnittliga betygspoängen för skolan 11,8 för de elever som avslutade sin utbildning 2012. Även detta är en förbättring från föregående års betygspoäng (11,6). Motsvarande betygspoäng för elever på fordonsprogrammet i riket är 11,5.

Andelen elever på skolan med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier är cirka 71 procent, vilket är något högre än andel för elever på fordonsprogrammet i riket som är cirka 69 procent.

Vad gäller fördelning av kursbetyg och betyg visar Skolverkets nationella statistik att det är kursen Religionskunskap A som uppvisar lägst andel slutbetyg, cirka 82 procent av eleverna uppnår minst betyget Godkänt i den kursen. I Engelska A uppnår cirka 85 procent av eleverna minst betyget Godkänt. I Samhällskunskap A uppnår cirka 87 procent av eleverna minst betyget Godkänt. I övriga kurser som redovisas når mer än 90 procent av eleverna minst betyget Godkänt. Andel elever som når minst betyget Godkänt har ökat i stort sett i alla ämnen.

Helhetsbedömning

Av tillsynen framgår inget annat än att eleverna känner sig trygga i sin skola. Eleverna berättar också att det alltid finns personal som de kan vända sig till om de behöver prata eller känner sig utsatta för kränkande behandling.

I Skolinspektionens egna enkäter för årskurs 3 instämmer en ovanligt hög andel elever (75 procent) i påståendet att "Skolarbetet gör mig nyfiken så att jag får lust att lära sig mer". Rektorerne är pedagogiska ledare på skolenheterna och har tillsammans med lärarna arbetat fram en lärandemiljö bestående av "case", som är nära knutna till programmålen.

Skolinspektionen kan konstatera utifrån den nationella statistiken att kunskapsresultaten på skolan har förbättrats de senaste tre åren. Exempelvis är

andelen elever med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier 71 procent, att jämföra med föregående års resultat på 58 procent. Andelen elever som fullföljer sin utbildning inom fyra år har också ökat men är dock fortfarande lägre än rikets resultat. Av tillsynen framgår att enheterna bedriver ett omfattande arbete för elever som riskerar att inte klara kunskapskraven. I skolan finns ett tydligt fokus på att eleverna ska lyckas i sin utbildning. Dock behöver samråd med elevhälsan alltid ske, utom när det är uppenbart obehövligt. Elevhälsan måste dessutom kompletteras med kompetenser så att den kan uppfylla sin funktion fullt ut. Vidare behöver åtgärdsprogrammen tydligare ange enheternas åtgärder för att möta de behov som utredningen visar att eleverna har. Vid tillsynen framkommer även att skolan behöver se till att behörig lärare undervisar i ämnet naturkunskap.

I samband med den rundvandring som Skolinspektionen har genomfört tillsammans med elever på de båda skolenheterna framkommer också att det finns mycket god tillgång till de materiella resurser som behövs för en tidsenlig utbildning inom yrkesämnena, framförallt på Lindvreten. Dock behöver skolenhet Lindvreten säkerställa att eleverna även har tillgång till skolbibliotek.

Mot bakgrund av detta fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 15 april 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att det vid utredningen sker samråd med elevhälsan.
- Rektorerna måste se till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

I skollagen anges att om det på något sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta anmälas till rektor. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd och ett åtgärdsprogram ska utarbetas. Av åtgärdsprogrammet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärder ska följas upp och utvärderas.

I intervjuer med rektorerna och lärare framgår att när det upptäcks att en elev kan vara i behov av särskilda stödinsatser är det den berörda mentorn som är ansvarig för att en pedagogisk utredning görs. Det saknas dock en elevhälsa i lagens mening att samråda med. Det finns lärare på skolenhet Skärholmen som kan ge specialpedagogiska insatser men dessa ger insatser endast inom sitt ämne. För skolenhet Lindvreten saknas specialpedagog. Det saknas också på båda skolenheterna möjlighet att samråda kring psykologiska och psykosociala insatser inom elevhälsan.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen granskat exempel på åtgärdsprogram. Av åtgärdsprogrammen framgår inte vilka elevens behov är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärder ska följas upp och utvärderas. Överklagandehänvisning saknas till åtgärdsprogrammen.

Sammanfattningsvis visar tillsynen brister inom området särskilt stöd på skolenheterna Skärholmen och Lindvreten då i de fall det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, samråd inte sker med elevhälsan enligt skollagens krav. Åtgärdsprogrammen uppfyller inte heller skollagens krav på sådana. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 8- 9 §§ skollagen

Personalkompetens**Bedömning**

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Se till att de lärare som används har utbildning för den undervisning de ska bedriva.

Motivering

Enligt skollagen ska de lärare som anställts efter den 1 juli 2011 ha utbildning för den undervisning de ska bedriva. Enligt lagen om införande av skollagen ska 1985 års skollag tillämpas för de lärare som anställts före den 1 juli 2011, dock längst till och med juni 2015. Enligt 1985 års skollag ska lärarna ha utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Rektorn för skolenhet Skärholmen uppger att det gymnasiegemensamma ämnet naturkunskap är integrerat i olika "case" inom fordonsämnet utom delar som handlar om människans sexualitet m.m. där skolan tar hjälp av ungdomsmottagningen i Skärholmen. Således bedrivs undervisningen i naturkunskap av lärare i fordonsämnet och av en person från en ungdomsmottagning och inte av en behörig naturkunskapslärare.

Sammanfattningsvis visar utredningen att undervisning i naturkunskap inte bedrivs av behörig naturkunskapslärare. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 3 § och 9 kap. 2 § 1985 års skollag och 33 § lagen om införande av skollagen (2010:801)

Erbjudande av utbildning**Bedömning**

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning.

- Se till att för eleverna finns elevhälsa som omfattar medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser.

Motivering

Enligt skollagen ska det för eleverna finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser.

För skolenhet Skärholmen finns lärare med specialpedagogisk kompetens som kan ge specialpedagogiska insatser inom sitt ämne. Läraren har dock inte som uppdrag att ge specialpedagogiska insatser för hela skolenheten. För skolenhet Lindvreten saknas specialpedagogiska insatser. Det finns inte heller till skolans elevhälsa knuten psykolog eller kurator. Rektorerna uppger att skolenheternas lärare är duktiga på att inom ramen för sina ämnen ge särskilt stöd. Elever vid enheten Lindvreten uppger att de upplever att det finns elever som skulle ha behov av att kunna vända sig till en kurator.

Sammanfattningsvis visar utredningen att elevhälsan på de båda skolenheterna inte omfattar psykologiska, psykosociala eller specialpedagogiska insatser. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Omfattning, innehåll och resurstillgång**Bedömning**

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning, innehåll och resurstillgång.

- Se till att eleverna på skolenhet Lindvreten har tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Motivering

Skollagen anger att utbildningen på ett introduktionsprogram ska följa en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen. Planen ska innehålla utbildningens syfte, längd och huvudsakliga innehåll. I Stockholms kommun är upprättande av sådan plan delegerat till rektorerna.

Vid tillsynen framkommer att plan för utbildningen för eleverna på introduktionsprogrammen yrkesintroduktion eller individuellt alternativ upprättats i december 2012. Det har alltså inte funnits någon plan under terminen för de elever som studerar på introduktionsprogrammen. Beslut om planen har, enligt rektorn som ansvarar för eleverna på introduktionsprogrammen, återrapporterats till huvudmannen i januari 2013 efter påpekande från Skolinspektionen. Rektorn uppger att hon inte har haft kännedom om att beslutet skulle återrapporteras. Skolinspektionen avstår från ingripande då bristen är åtgärdad.

Enligt skollagen ska eleverna ha tillgång till skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Med skolbibliotek avses enligt förarbetena (prop. 2009/10:165 s. 284) en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja eleverna. I läroplanen framhålls biblioteket som en del av skolans arbetsmiljö med syftet att eleverna själva ska kunna söka och utveckla kunskaper.

Vid verksamhetsbesöket framkommer att skolenhet Lindvreten saknar ett skolbibliotek i lagens mening. Rektorn hänvisar till ett rum som han benämner "ett mindre bibliotek" där ett antal böcker förvaras. I rummet finns tillgång till en begränsad mängd fack- och skönlitteratur, medier och information för undervisning men detta uppfyller inte kravet på en sådan gemensam och ordnad resurs av medier och information som skollagen förutsätter. Rektorn hänvisar också till att elever och lärare på skolenheten har tillgång till information via IT. Inte heller detta faktum kan ersätta kravet på ett skolbibliotek. Rektorn uppger även att eleverna har tillgång till rummet via sina nyckelbrickor. Elever som Skolinspektionen intervjuar känner dock inte till att det på skolan skulle finnas ett bibliotek som de har tillgång till. Tvärtom så efterfrågar elever, som Skolinspektionen samtalat med på skolenhet Lindvreten, möjligheten att på skolan ha tillgång till referenslitteratur om exempelvis motorcyklar.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det inom skolenhet Skärholmen har funnits brister avseende plan för utbildningen för eleverna på introduktionsprogrammen som har åtgärdats. Eleverna på skolenhet Lindvreten har inte tillgång till ett skolbibliotek som används i skolans pedagogiska verksamhet. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 36 §, 17 kap. 7 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun en anmärkning.

Stockholms kommun ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 15 april 2013.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att det för varje skolenhet finns en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp

Motivering

Varje år ska en plan mot kränkande behandling upprättas med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen ska också redogöra för de åtgärder som avses att påbörjas eller avslutas under det kommande året samt hur föregående års planerade åtgärder genomförts. Det finns inget som hindrar att en skolas likabehandlingsplan även fungerar som skolans plan mot kränkande behandling.

Skolan har en likabehandlingsplan som även fungerar som skolans plan mot kränkande behandling. Planen är gemensam för de båda skolenheterna. I planen anges att det förebyggande arbetet beskrivs i skolans lokala arbets- och kvalitetsplan under rubriken normer och värden. Den lokala arbets- och kvalitetsplanen visar till vissa delar att skolan gjort en kartläggning över vilka åtgärder som behövs men arbets- och kvalitetsplanen beskriver inte tydligt vad som ska göras och vem som är ansvarig. Hur föregående års planerade åtgärder genomfördes framgår ej av dokumentationen.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver bli tydligare i att beskriva, i likabehandlingsplanen d.v.s. i planen mot kränkande behandling, vilka åtgärder som avses att påbörjas eller avslutas under det kommande året samt hur föregående års planerade åtgärder genomförts för att uppfylla skollagens krav. Då värdegrundsarbetet i övrigt bedöms fungera väl tilldelar Skolinspektionen huvudmannen en anmärkning.

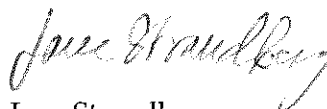
Författning

6 kap. 8 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi
Enhetschef

Jane Strandberg
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).